

37. Evrad-u Ezkar

Evrad ü ezkar, Vird ve zikirler, belli vakitlerde düzenli olarak okunan ayet, salavat, zikir ve dualar demektir. Evrad, Rabbimizi düzenli olarak zikretmek için tertip edilen zikir ve dualardır. Başta Kur'an ve hadisteki dua, cevşen ve zikirler olmak üzere maneviyat büyüklerinin tertip ettiği birçok evrad vardır.

Kur'an'da Allah'ı zikretmekle ilgili yüzlerce ayette dikkat çeken önemli bir husus da, bu zikirlerin çokca yapılmasıdır. "Ey iman edenler! Allah'ı çok zikredin, O'nu sık sık anın. Sabah akşam O'nu takdis ve tenzih edin" mealindeki ayet bunlardan sadece biridir. (Ahzab Suresi: 41-42)

Allah'ı anmak, yalnızca dil ile değil, tüm varlık ve kalbimizle gerçekleşmesi gereken bir ibadettir. Bu, Allah'ın isimlerinin ve tecellîlerinin derinliğini ve genişliğini kavrayabilmek için sürekli bir gayret ve samimiyet gerektirir. Müminler, Allah'ı zikretme konusunda yalnızca lisanlarıyla değil, kalpleriyle de derin bir bağlılık içinde olmalıdır. Bu, O'nun yüceliğini ve enginliğini hissetmek ve hayatımıza yansıtmak anlamına gelir.

İsm-i A'zam, Allah'ın en büyük ve yüce ismi olarak kabul edilen isimlerdir. Çeşitli rivayetlerde İsm-i A'zam'ın hangi isim olduğu hakkında farklı görüşler bulunur. Bu isimler, dualarda korunma ve başarı sağlamak amacıyla zikredilir. Ancak, kesin olarak İsm-i A'zam'ın hangi isim olduğu, yalnızca Allah tarafından bilinir. Bu gizlilik, müminlerin sürekli bir dikkat ve samimiyet içinde olmalarını teşvik eder.

İmam-ı Gazalî Hazretleri, Allah'ın en büyük isimleri olarak "Ferd, Hayy, Kayyûm, Hakem, Adl, Kuddûs" isimlerini kabul etmiştir. Bu isimlerden bir risale yazıp, onların okunmasının çeşitli hastalıklara ve belalara karşı şifa olacağını, koruyucu bir kalkan gibi olacağını belirtmiştir. Gümüşhânevî Hazretleri de bu duaları Mecmûatu'l-Ahzâb adlı eserine eklemiştir. Örneğin, on kez "Allahu ekber" dedikten sonra "Bismillâhirrahmânirrahîm" diyerek "Ferdun, Hayyun, Kayyûmun, Hakemun, Adlun, Kuddûs" isimlerini zikretmenin, kötü niyetli kişilerin zararından korunmaya ve zafer kazanmaya yardımcı olacağını aktarmıştır. Ayrıca, Üstad Hazretleri de Sekîne ve Tahmîdiye dualarının başında bu isimleri anmıştır.

Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) her anıldığında salât ve selâm getirmek, vâcip kabul edilmiştir. Bu uygulama, Efendimiz'e olan derin sevgi ve saygının bir ifadesidir. Salât ve selâm getirmek, sadece dil ile değil, içten bir bağlılıkla yapılmalıdır. Efendimiz'in ismi geçtiğinde, saygılı bir tavır içinde olunmalı ve O'nun ruhaniyetine hürmet edilmelidir. Salât ve selâm okumaları, yalnızca sözde değil, gönül ve düşünce ile de yapılmalıdır.

Allah'ın nimetlerine karşı şükür, yalnızca dil ile değil, tüm varlık ve eylemlerle gerçekleştirilmelidir. Allah'ın nimetlerine karşı yapılan şükür, O'nun engin lütuflarına karşı bazen yetersiz kalabilir. Bu nedenle, Cenâb-ı Hakk'ı sürekli olarak anmak, O'nun nimetlerini unutmamak ve her an O'na yönelmek gereklidir. Bu, kişinin manevi gelişimi ve Allah'ın rızasını kazanması için büyük bir önem taşır. Sürekli zikir, Allah'ın yüceliğini hatırlamak ve O'nun engin lütuflarından faydalanmak adına önemli bir pratiktir.

Evrad düzenli olarak nasıl okunur?

Bu zamanda evradı düzenli okumanın önünde bazı engeller vardır. Bunlar güncel haberlerle ve yorumlarla çok fazla ilgilenmek, sosyal medyaya fazla zaman ayırmak, dünya işlerini öncelemek, misafirlik ve arkadaş muhabbetlerinde boşa zaman

harcamak gibi hususlardır. Ne yazık ki, sosyal medyaya 8-10 saatini ayıran ve bu konuda zamanzede yaşayan kimseler var.

Güncel konuları haddinden fazla takip ederek bu konulara yön veremeyiz. Tam tersine fiilen üstümüze düşen vazifeleri de yaptıktan sonra günlük evrada önem verirsek, ihmal etmeme adına ciddi bir gayret gösterirsek işte o zaman hadiselerin seyrini değiştirebilir ve müjdeli haberleri bekleyebiliriz. Başta Peygamber Efendimiz (s.a.v.) olmak üzere bütün İslam büyükleri dua, evrad ve ezkara büyük ehemmiyet verdikleri için başarılı olmuşlardır.

Günlük evradı düzenli hale getirmek için şunları yapabiliriz:

1. Kendimize günlük evrad programı oluşturmalıyız. Okuyacaklarımız Kur'an, Efendimizin (s.a.v.) evradları, Büyük Cevşen ve Kulûbü'd-Dâria'dan seçilebilir. Böyle bir seçim bizi programlı bir şekilde evradlarımızı uygulamaya zorlayacaktır.
2. Evradımızı gece yatmadan önceye sıkıştırmadan 24 saatin her yanına yaymalıyız. Şüphesiz en faziletli vakit gece ve bilhassa teheccüd vaktidir. Ama o vakitte evradını bitiremeyenler gün içindeki müsait vakitlerinde okuyabilirler.
3. Evradımızı her müsait vakitte okuyabilmek için başta Kur'an olmak üzere tüm evradlarımızı cep telefonumuza indirerek birkaç dakikalık boş zamanları bile değerlendirebiliriz.
4. Mümkün mertebe evradlarımızı abdestli okumak daha güzeldir. Ancak abdest almak için müsait bir zaman ve ortam yoksa evradlar abdestsiz de okunabilir. Hanefî mezhebinde Kur'an'a dokunmak için abdestli olmak gerekir. Ama dokunmadan veya ezberden okumak için böyle bir şart yoktur.
5. Mümkün mertebe evradlarımızı çok yavaş okumaktan kurtulmalı ve makul bir hıza ulaşmalıyız. Çünkü yavaş okuduğu gerekçesiyle maalesef evrad okumayanlar var. Oysa az da olsa her gün düzenli okudukça insan okumasını hızlandırmaya başlar. Ama hiç okumayan hayatının sonuna kadar öyle kalır.
6. Evrad hafızamızı güçlendirirsek bazen yürürken, yolculuk yaparken, eşya taşırken, elimizle bir iş görürken hatta uykuya dalarken bile evrad okuyabiliriz. Ezberleyeceğimiz evradlar, kısa ayetler, küçük dualar, bazı salavatlar olabilir. Ama isteyen Cevşen'i bile kolaylıkla ezberleyebilir.
7. Evrad okumayı arkadaş çevremizle düzenli bir paylaşım şeklinde programlarsak, kendimizi mecburiyet altına sokmuş oluruz. Bu durum nefsimizi ikna etmeyi kolaylaştırır.